

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๔๔ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทและประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวม ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรและระดับการศึกษา

๔.๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๔๔ คน จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง แสดงรายละเอียดในตาราง ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑.เพศ	ชาย	๑๓๐	๕๓.๒๘
	หญิง	๑๑๔	๔๖.๗๒
รวม		๒๔๔	๑๐๐
๒.อายุ	ต่ำกว่า ๒๕ ปี	๓	๑.๒๓
	๒๕ - ๔๐ ปี	๖๘	๒๗.๘๗
	๔๑ - ๖๐ ปี	๑๖๔	๖๗.๒๑
	๖๑ ปีขึ้นไป	๙	๓.๖๙
รวม		๒๔๔	๑๐๐
๓.สถานภาพ	ผู้บริหารสถานศึกษา	๑๓	๕.๓๓
	ครู	๑๐๙	๔๔.๖๗
	คณะกรรมการสถานศึกษา	๑๒๒	๕๐.๐๐
รวม		๒๔๔	๑๐๐
๔.ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๔๖	๑๘.๘๕
	ระดับมัธยมศึกษา	๖๖	๒๗.๐๕
	ระดับปริญญาตรี	๙๗	๓๙.๗๕
	ระดับปริญญาโท	๓๕	๑๔.๓๕
รวม		๒๔๔	๑๐๐
๕.ประสบการณ์การทำงาน	๑ - ๑๐ ปี	๑๖๗	๖๘.๔๕
	๑๑ - ๒๐ ปี	๔๑	๑๖.๘๐
	๒๑ ปีขึ้นไป	๓๖	๑๔.๗๕
รวม		๒๔๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม “แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๒๘ รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗๒

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง ๔๑ – ๖๐ ปี จำนวน ๑๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๒๑ รองลงมา มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๔๐ ปี จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๗ อายุ ๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๙ และต่ำกว่า ๒๕ ปี น้อยที่สุด จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๓

สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ รองลงมาเป็นครู จำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๗ และผู้บริหารสถานศึกษา น้อยที่สุด จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๓

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๕ รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๕ ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๕ ระดับปริญญาโทน้อยที่สุด จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๕ และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาโท

ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงาน ๑ - ๑๐ ปี จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๕ รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน ๑๑ - ๒๐ ปี จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๐ และประสบการณ์การทำงาน ๒๑ ปีขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความขยัน ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความประหยัด และด้านความมีน้ำใจ แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ โดยภาพรวม

(n=๒๔๔)

ที่	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	ด้านความซื่อสัตย์	๔.๑๔	.๖๕	มาก
๒	ด้านความขยัน	๔.๐๖	.๖๓	มาก
๓	ด้านความมีระเบียบวินัย	๔.๑๐	.๖๑	มาก
๔	ด้านความประหยัด	๓.๙๗	.๖๗	มาก
๕	ด้านความมีน้ำใจ	๔.๐๒	.๖๗	มาก
รวมทั้งหมด		๔.๐๖	.๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน
อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = .๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนในอำเภอชุมแสงอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านความซื่อสัตย์
($\bar{X} = ๔.๑๔$, S.D. = .๖๕) ด้านความมีระเบียบวินัย ($\bar{X} = ๔.๑๐$, S.D. = .๖๑) ด้านความขยัน
($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = .๖๓) ด้านความมีน้ำใจ ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = .๖๗) และด้านความประหยัด ($\bar{X} =$
๓.๙๗, S.D. = .๖๗)

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความซื่อสัตย์

(n=๒๔๔)

ที่	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	เมื่อนักเรียนเก็บสิ่งของ/เงิน ได้แล้วนำไปให้ครูเพื่อ ประกาศหาเจ้าของ	๔.๓๗	.๗๙	มาก
๒	เมื่อนักเรียนไม่ขโมยสิ่งของ/เงิน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	๔.๒๐	.๗๔	มาก
๓	เมื่อนักเรียนไม่พูดโกหก	๔.๐๒	.๘๒	มาก
๔	เมื่อนักเรียนไม่ลอกการบ้านเพื่อน	๓.๘๔	.๙๒	มาก
๕	เมื่อนักเรียนกล้ายอมรับผิดในสิ่งที่ตนเองกระทำ	๔.๐๔	.๘๔	มาก
๖	เมื่อนักเรียนเล่นกีฬาตามกติกาการแข่งขัน ไม่คดโกง เมื่อมีโอกาส	๔.๒๐	.๘๐	มาก
๗	เมื่อนักเรียนไม่ทุจริตในการสอบ	๔.๒๒	.๗๙	มาก
๘	เมื่อนักเรียนมีความจริงใจต่อผู้อื่นไม่ลำเอียงหรือ มีอคติ	๔.๒๐	.๙๑	มาก
รวมทั้งหมด		๔.๑๔	.๖๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน
อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความซื่อสัตย์ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๔$, S.D. = .๖๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเมื่อนักเรียนเก็บ
สิ่งของ/เงิน ได้แล้วนำไปให้ครูเพื่อประกาศหาเจ้าของ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๗$, S.D. = .๗๙)
รองลงมา คือ เมื่อนักเรียนไม่ทุจริตในการสอบ ($\bar{X} = ๔.๒๒$, S.D. = .๗๙) และในระดับ น้อยที่สุด คือ
เมื่อนักเรียนไม่ลอกการบ้านเพื่อน ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = .๙๒)

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความซื่อสัตย์

(n=๒๔๔)

ที่	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	เมื่อนักเรียนตั้งใจเรียนและมีผลการเรียนที่ดี	๔.๑๓	.๗๖	มาก
๒	เมื่อนักเรียนมีความตั้งใจในการทำงานต่างๆ จนงานสำเร็จ	๔.๐๙	.๗๕	มาก
๓	เมื่อนักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	๔.๐๙	.๘๐	มาก
๔	เมื่อนักเรียนหมั่นฝึกซ้อมกีฬาจนเกิดทักษะ ในการเล่น	๔.๑๖	.๘๑	มาก
๕	เมื่อนักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	๓.๙๔	.๘๗	มาก
๖	เมื่อนักเรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจ ในการทำหน้าที่ของตน	๓.๙๘	.๗๙	มาก
๗	เมื่อนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่/ไม่เกี่ยงงาน	๔.๐๒	.๗๙	มาก
๘	เมื่อนักเรียนมีความเอาใจใส่ต่องานของตนอย่าง สม่ำเสมอ	๔.๐๙	.๗๗	มาก
รวมทั้งรวม		๔.๐๖	.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน
อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความซื่อสัตย์ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = .๖๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อนักเรียนหมั่น
ฝึกซ้อมกีฬาจนเกิดทักษะในการเล่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๑๖$, S.D. = .๘๑) รองลงมา คือ
เมื่อนักเรียนตั้งใจเรียนและมีผลการเรียนที่ดี ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = .๗๖) และในระดับน้อยที่สุด คือ เมื่อ
นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D. = .๘๗)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความมีระเบียบวินัย

(n=๒๔๔)

ที่	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	เมื่อนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	๔.๑๗	.๘๓	มาก
๒	เมื่อนักเรียนเข้าแถวซื้อของอย่างเป็นระเบียบ	๓.๙๖	.๘๐	มาก
๓	เมื่อนักเรียนทิ้งขยะลงในถังที่โรงเรียนจัดไว้ให้	๔.๐๐	.๘๑	มาก
๔	เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	๔.๑๒	.๗๔	มาก
๕	เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน	๔.๑๔	.๗๑	มาก
๖	เมื่อนักเรียนมีมารยาทที่ดีในการใช้ห้องสมุด	๔.๐๖	.๘๐	มาก
๗	เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ	๔.๒๐	.๗๔	มาก
๘	เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม	๔.๑๖	.๗๒	มาก
รวมทั้งหมด		๔.๑๐	.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน
อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความมีระเบียบ
วินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๐$, S.D. = .๖๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อนักเรียน
ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๒๐$, S.D. = .๗๔) รองลงมา
คือ เมื่อนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = ๔.๑๗$, S.D. = .๘๓) และในระดับน้อย
ที่สุด คือ เมื่อนักเรียนเข้าแถวซื้อของอย่างเป็นระเบียบ ($\bar{X} = ๓.๙๖$, S.D. = .๘๐)

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความประหยัด

(n=๒๔๔)

ที่	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	เมื่อนักเรียนมีการเก็บออมเงินของตนเอง	๔.๑๒	.๘๒	มาก
๒	เมื่อนักเรียนเก็บรักษาและใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างคุ้มค่า	๓.๘๖	.๘๔	มาก
๓	เมื่อนักเรียนไม่ใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย	๓.๙๑	.๘๗	มาก
๔	เมื่อนักเรียนดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายใช้ชีวิตแบบพอเพียง	๔.๐๓	.๘๑	มาก
๕	เมื่อนักเรียนปิดไฟ/พัดลม ทุกครั้งหลังเลิกใช้	๔.๐๖	.๗๗	มาก
๖	เมื่อนักเรียนถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งหลังเลิกใช้	๓.๙๖	.๘๖	มาก
๗	เมื่อนักเรียนไม่ซื้อขนมเพียงเพราะต้องการของแถม	๓.๙๐	.๘๗	มาก
๘	เมื่อนักเรียนรู้จักข่มใจเมื่อต้องการซื้อสิ่งของที่ไม่จำเป็น	๓.๙๐	.๘๙	มาก
รวมทั้งหมด		๓.๙๗	.๖๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความประหยัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๙๗, S.D. = .๖๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อนักเรียนมีการเก็บออมเงินของตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๑๒, S.D. = .๘๒) รองลงมา คือ เมื่อนักเรียนปิดไฟ/พัดลม ทุกครั้งหลังเลิกใช้ ($\bar{X}$ = ๔.๐๖, S.D. = .๗๗) และในระดับน้อยที่สุด คือ เมื่อนักเรียนเก็บรักษาและใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างคุ้มค่า ($\bar{X}$ = ๓.๘๖, S.D. = .๘๔)

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความมีน้ำใจ

(n=๒๔๔)

ที่	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	เมื่อนักเรียนอาสาช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเสมอ	๔.๐๓	.๘๙	มาก
๒	เมื่อนักเรียนอาสาช่วยครูทำงานอย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๕	.๗๔	มาก
๓	เมื่อนักเรียนอาสาช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	๔.๐๗	.๗๙	มาก
๔	เมื่อนักเรียนอาสาช่วยทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อชุมชน	๔.๐๒	.๘๒	มาก
๕	เมื่อนักเรียนแบ่งปันสิ่งของต่างๆ ให้เพื่อนยืม อย่างเต็มใจ	๔.๐๕	.๘๐	มาก
๖	เมื่อนักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น อย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๖	.๘๑	มาก
๗	เมื่อนักเรียนช่วยแบ่งปันความรู้/สอนการบ้าน ให้เพื่อน	๔.๐๐	.๘๐	มาก
๘	เมื่อนักเรียนช่วยสอนน้องๆ อ่านหนังสือ หรือฝึกคิดคำนวณ	๓.๙๐	.๘๒	มาก
รวมทั้งหมด		๔.๐๒	.๖๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน
อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ด้านความมีน้ำใจ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๒, S.D. = .๖๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อนักเรียนอาสา
ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๐๗, S.D. = .๘๒) รองลงมา คือ เมื่อ
นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = ๔.๐๖, S.D. = .๘๑) และในระดับน้อยที่สุด
คือเมื่อนักเรียนช่วยสอนน้องๆ อ่านหนังสือหรือฝึกคิดคำนวณ ($\bar{X}$ = ๓.๙๐, S.D. = .๘๒)

๔.๓ เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการทดสอบสมมติฐาน คือ สถานภาพของบุคลากร และระดับการศึกษาของบุคลากร แสดงด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

สมมติฐานข้อที่ ๑ บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ โดยจำแนกตามสถานภาพของบุคลากร

(n=๒๔๔)

ข้อ	สภาพคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	Ss	df	MS	F	Sig.
๑.	ด้านความซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม	.๕๐	๒.๐๐	.๒๕	.๕๘	.๕๖
		ภายในกลุ่ม	๑๐๓.๐๒	๒๔๑.๐๐	.๔๓		
		รวม	๑๐๓.๕๒	๒๔๓.๐๐			
๒.	ด้านความขยัน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๘	๒.๐๐	.๖๔	๑.๖๕	.๒๐
		ภายในกลุ่ม	๙๓.๘๖	๒๔๑.๐๐	.๓๙		
		รวม	๙๕.๑๔	๒๔๓.๐๐			
๓.	ด้านความมีระเบียบวินัย	ระหว่างกลุ่ม	.๔๐	๒.๐๐	.๒๐	.๕๕	.๕๘
		ภายในกลุ่ม	๘๘.๗๗	๒๔๑.๐๐	.๓๗		
		รวม	๘๙.๑๗	๒๔๓.๐๐			
๔.	ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	.๑๐	๒.๐๐	.๐๕	.๑๐	.๙๐
		ภายในกลุ่ม	๑๐๙.๘๕	๒๔๑.๐๐	.๔๖		
		รวม	๑๐๙.๙๕	๒๔๓.๐๐			

ตารางที่ ๔.๘ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน
อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ โดย
จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร (ต่อ)

(n=๒๔๔)

ข้อ	สภาพคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	Ss	df	MS	F	Sig.
๕.	ด้านความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๗	๒.๐๐	.๕๓	๑.๒๐	.๓๐
		ภายในกลุ่ม	๑๐๗.๕๓	๒๔๑.๐๐	.๔๕		
		รวม	๑๐๘.๕๙	๒๔๓.๐๐			
	รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๓๐	๒.๐๐	.๑๕	.๔๕	.๖๔
		ภายในกลุ่ม	๘๐.๕๗	๒๔๑.๐๐	.๓๓		
		รวม	๘๐.๘๗	๒๔๓.๐๐			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๘ พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต
๑ โดยภาพรวม ($F = .๔๕$, $Sig. = .๖๔$) แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ($F = .๕๘$, $Sig. = .๕๖$) ด้านความขยัน ($F = ๑.๖๕$,
 $Sig. = .๒๐$) ด้านความมีระเบียบวินัย ($F = .๕๕$, $Sig. = .๕๘$) ด้านความประหยัด ($F = ๐.๑๐$, $Sig. = .๙๐$)
และ ด้านความมีน้ำใจ ($F = ๑.๒๐$, $Sig. = .๓๐$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ ๒ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของบุคลากร

(n=๒๔๔)

ข้อ	สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	Ss	df	MS	F	Sig.
๑.	ด้านความซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๘.๘๒ ๙๔.๗๐ ๑๐๓.๕๒	๓.๐๐ ๒๔๐.๐๐ ๒๔๓.๐๐	๒.๙๔ .๓๙	๗.๔๕**	.๐๐
๒.	ด้านความขยัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๖.๓๕ ๘๘.๘๐ ๙๕.๑๔	๓.๐๐ ๒๔๐.๐๐ ๒๔๓.๐๐	๒.๑๒ .๓๗	๕.๗๒**	.๐๐
๓.	ด้านความมีระเบียบวินัย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๓.๘๘ ๘๕.๒๙ ๘๙.๑๗	๓.๐๐ ๒๔๐.๐๐ ๒๔๓.๐๐	๑.๒๙ .๓๖	๓.๖๔**	.๐๑
๔.	ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๕.๑๕ ๑๐๔.๗๙ ๑๐๙.๙๔	๓.๐๐ ๒๔๐.๐๐ ๒๔๓.๐๐	๑.๗๒ .๔๔	๓.๙๓**	.๐๑
๕.	ด้านความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๓.๕๕ ๑๐๕.๐๔ ๑๐๘.๕๙	๓.๐๐ ๒๔๐.๐๐ ๒๔๓.๐๐	๑.๑๘ .๔๔	๒.๗๐**	.๐๕
	รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๕.๑๑ ๗๕.๗๖ ๘๐.๘๗	๓.๐๐ ๒๔๐.๐๐ ๒๔๓.๐๐	๑.๗๐ .๓๒	๕.๓๙**	.๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตาราง ๔.๙ พบว่า ผลการทดสอบค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนภาพรวมแตกต่างกัน ($F = ๕.๓๙$, $Sig. = .๐๐$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในด้านความซื่อสัตย์ ($F = ๗.๔๕$, $Sig. = .๐๐$) ด้านความขยัน ($F = ๕.๗๒$, $Sig. = .๐๐$) ด้านความมีระเบียบวินัย ($F = ๓.๖๔$, $Sig. = .๐๑$) และด้านความประหยัด ($F = ๓.๙๓$, $Sig. = .๐๑$) แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความมีน้ำใจ ($F = ๒.๗๐$, $Sig. = .๐๕$) มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของระดับความคิดเห็นมีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของบุคลากร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

($n=๒๔๔$)

สภาพคุณธรรม จริยธรรม	ระดับการศึกษา								F	Sig
	ต่ำกว่าระดับ มัธยมศึกษา		ระดับ มัธยมศึกษา		ระดับ ปริญญาตรี		ระดับ ปริญญาโท			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้าน ความ ซื่อสัตย์	๔.๕๐	.๔๓	๔.๐๑	.๘๑	๔.๑๒	.๕๘	๓.๙๓	.๕๗	๗.๔๕**	.๐๐
ด้านความขยัน	๔.๓๖	.๕๒	๓.๙๗	.๗๑	๔.๐๗	.๕๙	๓.๘๓	.๕๕	๕.๗๒**	.๐๐
ด้าน ความมี ระเบียบวินัย	๔.๓๑	.๕๕	๔.๐๘	.๖๙	๔.๑๐	.๕๗	๓.๘๘	.๕๔	๓.๖๔**	.๐๑
ด้าน ความ ประหยัด	๔.๒๑	.๖๐	๓.๙๐	.๗๓	๓.๙๙	.๖๗	๓.๗๓	.๕๘	๓.๙๓**	.๐๑
ด้านความ มีน้ำใจ	๔.๑๙	.๕๖	๓.๘๙	.๗๙	๔.๐๙	.๖๕	๓.๘๙	.๕๖	๒.๗๐**	.๐๕
รวม	๔.๓๑	.๔๓	๓.๙๗	.๖๘	๔.๐๗	.๕๕	๓.๘๕	.๕๐	๕.๓๙**	.๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตาราง ๔.๑๐ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ โดยภาพรวม ($F = ๕.๓๙$, $Sig = ๐.๐๐$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในด้านความซื่อสัตย์ ด้านความขยัน ด้านความมีระเบียบวินัยและด้านความประหยัดแตกต่างกัน ยกเว้นด้านความมีน้ำใจมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นคู่ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Lest Significant Difference : LSD)

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านความซื่อสัตย์ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๔.๕๐	-	.๔๙*	.๓๘*	.๕๘*
ระดับมัธยมศึกษา	๔.๐๑	-	-	-.๑๑	.๐๘
ระดับปริญญาตรี	๔.๑๒	-	-	-	.๒๐
ระดับปริญญาโท	๓.๙๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๑ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง ในด้านความซื่อสัตย์ มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านความขยัน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๔.๓๖	-	.๓๘*	.๒๙*	.๕๒*
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๙๗	-	-	-.๐๙	.๑๔
ระดับปริญญาตรี	๔.๐๗	-	-	-	.๒๔
ระดับปริญญาโท	๓.๘๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๒ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง ในด้านความขยัน มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านความมีระเบียบวินัย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๔.๓๑	-	.๒๓*	.๒๑*	.๔๔*
ระดับมัธยมศึกษา	๔.๐๘	-	-	-.๐๒	.๒๐
ระดับปริญญาตรี	๔.๑๐	-	-	-	.๒๓*
ระดับปริญญาโท	๓.๘๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๓ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง ในด้านความมีระเบียบวินัย มากกว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านความประหยัด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๔.๒๑	-	.๓๑*	.๒๒	.๔๙*
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๙๐	-	-	-.๐๙	.๑๗
ระดับปริญญาตรี	๓.๙๙	-	-	-	.๒๖*
ระดับปริญญาโท	๓.๗๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๔ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง ในด้านความประหยัด มากกว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ของบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านความมีน้ำใจ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๔.๑๙	-	.๓๐*	.๑๑	.๓๐*
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๘๙	-	-	-.๒๐	.๐๐
ระดับปริญญาตรี	๔.๐๙	-	-	-	.๒๐
ระดับปริญญาโท	๓.๘๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๑๕ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอยะรัง ในด้านความมีน้ำใจ มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑ และ ๒

(n=๒๔๔)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า F	ค่า Sig.	สมมติฐาน	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ ๑	สถานภาพ	แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑	.๔๕	.๖๔	-	✓
สมมติฐานที่ ๒	ระดับการศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑	๕.๓๙	.๐๐	✓	-

จากตาราง ๔.๑๖ พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔.๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอยุเมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม สามารถนำข้อมูลมาจัดกลุ่มและหาความถี่ของข้อมูลได้ ดังแสดงในตาราง ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๗ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอยุเมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ความถี่
แนวทางการพัฒนาด้านความซื่อสัตย์	
๑. ผู้ปกครอง/ครู ช่วยอบรมสั่งสอน/ฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ในทุกๆด้าน	๒๕
๒. ยกย่องชมเชยนักเรียนที่เก็บของได้และนำส่งคืนเพื่อประกาศหาเจ้าของ	๑๘
๓. เล่านิทานคุณธรรม/การแสดงบทบาทสมมติ	๗
๔. จัดกิจกรรมสมุดบันทึกความดี	๖
๕. ผู้ใหญ่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์	๔
แนวทางการพัฒนาด้านความขยัน	
๑. ผู้ปกครอง/ครู ช่วยอบรมสั่งสอน/ฝึกให้นักเรียนมีความขยัน	๒๒
๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	๑๔
๓. ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความขยัน	๑๓
๔. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับระบบหมู่/ระบบกลุ่ม/กิจกรรมพื้ดูแลน้อง	๘
๕. ผู้ใหญ่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความขยัน	๖
๖. มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนที่เรียนดี	๕
๗. จัดกิจกรรมกีฬา	๓
แนวทางการพัฒนาด้านความมีระเบียบวินัย	
๑. ผู้ปกครอง/ครู ช่วยอบรมสั่งสอน/ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย	๒๑
๒. สร้างข้อตกลงด้านความมีระเบียบวินัยร่วมกัน	๑๐
๓. ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีระเบียบวินัย	๘
๔. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับระบบหมู่/ระบบกลุ่ม	๗
๕. ผู้ใหญ่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความมีระเบียบวินัย	๔

ตารางที่ ๔.๑๗ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ความถี่
แนวทางการพัฒนาด้านความประหยัด	
๑. จัดกิจกรรมออมทรัพย์เพื่อส่งเสริมการเก็บออมเงิน	๒๓
๒. ผู้ปกครอง/ครู ช่วยอบรมสั่งสอน/ฝึกให้นักเรียนมีความประหยัด	๑๕
๓. ให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	๑๐
๔. ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประหยัด	๘
๕. ผู้ใหญ่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความประหยัด	๕
๖. ส่งเสริมให้นักเรียนดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๔
แนวทางการพัฒนาด้านความขยัน	
๑. ผู้ปกครอง/ครู ช่วยอบรมสั่งสอน/ฝึกให้นักเรียนมีน้ำใจ	๑๕
๒. จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	๑๒
๓. ยกย่องชมเชย/มอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มีน้ำใจ	๑๐
๔. ผู้ใหญ่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี	๗
๕. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับระบบหมู่/ระบบกลุ่ม/กิจกรรมที่ดูแลน้อง	๖

๔.๕ การสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

๑) หน่วยงาน/องค์กร ของท่านมีนโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างไร

ปลูกฝังจิตสำนึกและให้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์ โดยมุ่งเน้นหลักธรรม

๒ ข้อ คือ หิริ (ความละอายแก่ใจ) และโอตฺตปปะ (ความเกรงกลัวต่อบาป)^๑

จัดกิจกรรมให้นักเรียนอยู่ในศีลธรรม เช่น การส่งเสริมให้บรรพชาสามเณรฤดูร้อน และ
บวชเนกขัมมะ^๒

^๑ สัมภาษณ์ พระครูศรีภักธิโรธ เจ้าคณะตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๒ สัมภาษณ์ พระครูนิมิตตธาดาคุณ เจ้าอาวาสวัดท่ามะพลับราษฎร์บำรุง ตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง
จังหวัดนครสวรรค์, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

จัดกิจกรรมยกย่องนักเรียนที่มีความซื่อสัตย์หน้าเสาธง และให้ครูเวรประจำวันพุดอบรมนักเรียนทุกวัน^๓

จัดกิจกรรมเด็กดีประจำวัน สมุดบันทึกความดี และกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม^๔

๒) หน่วยงาน/องค์กร ของท่านมีนโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างไร

ครูพระสอนศีลธรรมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักธรรมเรื่องขันติ (ความอดทน) เป็นเบื้องต้น^๕

ครูพระสอนศีลธรรมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักธรรมเรื่องโสรัจจะ เพื่อเสริมหลักธรรมขันติ แปลว่า ความอดทน และสามารถควบคุมตนเองได้โดย

๑. อดทนต่อความยากลำบาก คือ มีจิตใจเข้มแข็งที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ

๒. อดทนต่อความเจ็บป่วย คือ อดทนต่อความเจ็บป่วยของร่างกายไม่ท้อแท้

๓. อดทนต่อความเจ็บใจ คือ อดทนต่อการกระทำที่ผู้อื่นล่วงเกินเราได้ตอบด้วยวิธีสันติ

๔. อดทนต่อกิเลส คือ อดทนต่อสิ่งต่างๆ ที่มายั่วยู่ให้หลงใหล อดทนต่อความโลภ อดทนต่อความโกรธและอดทนต่อความหลง

โดย โสรัจจะ หมายถึง ความสงบเสถียร ความมีอัธยาศัยงดงาม ความประณีตความเรียบร้อยรวมถึงความไม่หุนหัน

ขันติ โสรัจจะ เป็นธรรมสองข้อที่ไปด้วยกันเมื่อแปลจะได้ความหมาย ธรรมอันทำให้คนงามต้องงามดังนี้

๑. มีจิตใจเข้มแข็งน่ายกย่อง

๒. มีวาจาไม่ก้าวร้าว ไม่หยาบคาย

๓. มีการกระทำที่อยู่ในกรอบที่เหมาะสม^๖

จัดกิจกรรมประกวดนักเรียนดีเด่นที่มีความรับผิดชอบในการส่งงาน^๗

^๓ สัมภาษณ์ นายสมยศ สิงห์เคนทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านประชาสามัคคี อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๔ สัมภาษณ์ นายสมกิจ บุญผ่อง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดเกยไชยเหนือ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๕ สัมภาษณ์ พระครูศรีภักดีโรจน์ เจ้าคณะตำบลบางเคียน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๖ สัมภาษณ์ พระครูนิรมลสัทธาคุณ เจ้าอาวาสวัดท่ามะพลับราษฎร์บำรุง ตำบลบางเคียน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๗ สัมภาษณ์ นายสมกิจ บุญผ่อง, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

แบ่งหน้าที่ให้นักเรียนรับผิดชอบในกิจกรรมการทำเวรสี โดยมีข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติ^{๘๘}

จัดทำโครงการส่งเสริมระเบียบวินัย เช่น การเข้าแถว การเดิน และการวางรองเท้า^{๘๙}

จัดทำกิจกรรมเกษตรอินทรีย์^{๙๐}

๓) หน่วยงาน/องค์กร ของท่านมีนโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย อย่างไร

จัดกิจกรรมให้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของความมีสติ (ความระลึกได้) และสัมปชัญญะ (ความรู้ตัว) ให้นักเรียนฝึกฝนและปฏิบัติตาม^{๙๑}

กำหนดข้อตกลงของโรงเรียน ที่นักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติ^{๙๒}

จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ และกิจกรรมจิตอาสา^{๙๓}

๔) หน่วยงาน/องค์กร ของท่านมีนโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความประหยัด อย่างไร

จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของเงินและสิ่งของที่มี^{๙๔}

จัดกิจกรรมออมทรัพย์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดและเก็บออม และจัดกิจกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ปลูกผัก เพาะเห็ด และเลี้ยงปลา เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานในโครงการอาหารกลางวัน นำส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปแปรรูปและนำไปจำหน่ายเป็นการสร้างรายได้ให้กับนักเรียน^{๙๕}

จัดกิจกรรมธนาคารโรงเรียน กิจกรรมการประหยัดน้ำประหยัดไฟ และกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิล และจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพนักเรียน^{๙๖}

^{๘๘} สัมภาษณ์ นายสมยศ สิงห์เคนทร์, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๘๙} สัมภาษณ์ นายสมกิจ บุญผ่อง, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๐} สัมภาษณ์ นางทัศนีย์ สรเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงหมัน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๑} สัมภาษณ์ พระครูศรีภทรนิโรธ, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๒} สัมภาษณ์ นายสมยศ สิงห์เคนทร์, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๓} สัมภาษณ์ นายจตุรวิทย์ สระทองขาว ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไม้ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๔} สัมภาษณ์ พระครูศรีภทรนิโรธ, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๕} สัมภาษณ์ นายสมยศ สิงห์เคนทร์, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๙๖} สัมภาษณ์ นายสมกิจ บุญผ่อง, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

๕) หน่วยงาน/องค์กร ของท่านมีนโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีน้ำใจ อย่างไร

ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักความเสียสละ มีน้ำใจ และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น^{๑๗}

จัดกิจกรรมพี่ดูแลน้อง^{๑๘}

จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตขนบธรรมเนียมของคนไทยที่ดีงาม เช่น กิจกรรมวิถีชาวนาไทย เป็นต้น^{๑๙}

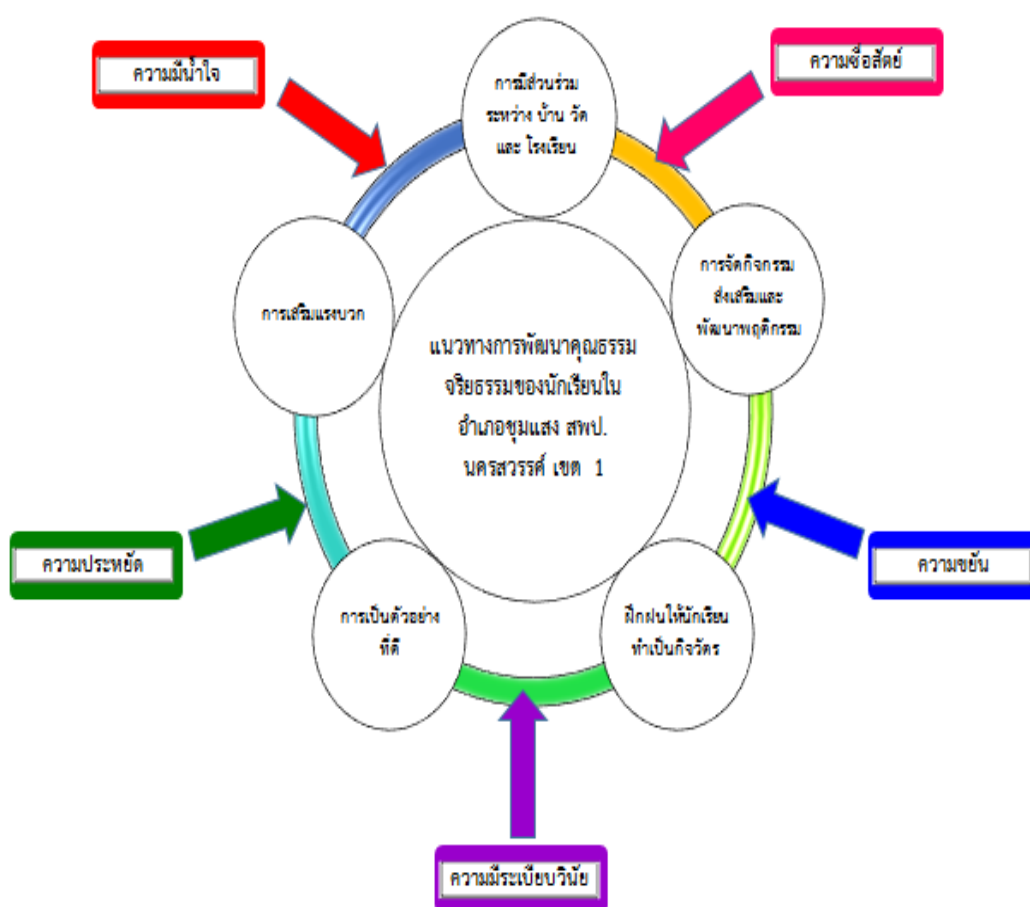
^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูศรีภักทรนิโรธ, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายสมยศ สิงห์เคนทร์, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายกนก กุณาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ากร่าง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑” ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ตามแผนผังดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ คือ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน ฝึกฝนให้นักเรียนทำเป็นกิจวัตรประจำวันจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดี มีการเสริมแรงบวกให้กับนักเรียน มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และการที่ทุกคนในสังคมเป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน